Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (осми разширен състав)

13 ноември 2024 година *

„Иск за установяване на неправомерно бездействие — Държавни помощи — Обща политика в областта на рибарството — Финансиране в полза на корабособственици, извършващи риболов с помощта на бийм тралове с използване на електрически импулсен ток — Жалба — Допустимост — Произнасяне на Комисията — Ясен и окончателен характер на произнасянето — Компетентност на Комисията — Задължение за действие“

По дело T-141/23,

Laurent Merlin, живущ в Екиан-Плаж (Франция), и другите ищци, чиито имена са посочени в приложение [1], представлявани от F.-C. Laprévote, F. de Bure и T. Otmani, адвокати,

ищци,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват B. Stromsky, M. Abenhaïm и C. Perrin, в качеството на представители,

ответник,

ОБЩИЯТ СЪД (осми разширен състав),

състоящ се от: S. Papasavvas, председател, Ал. Корнезов (докладчик), G. De Baere, D. Petrlík и S. Kingston, съдии,

секретар: L. Ramette, администратор,

предвид писмената фаза на производството,

след съдебното заседание от 15 май 2024 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: френски.

[1] Списъкът на останалите ищци е приложен само към текста, връчен на страните.

Решение

1 С иска си на основание член 265 ДФЕС ищците, г-н Laurent Merlin и останалите физически и юридически лица, чиито имена са посочени в приложение, искат от Общия съд да приеме за установено, че след като се е запознала с жалбите им относно предполагаеми неправомерни държавни помощи, предоставени от Кралство Нидерландия на корабособствениците, извършващи риболов с бийм тралове с използване на електрически импулсен ток (наричан по-нататък „електроулов“), Европейската комисия незаконосъобразно се е въздържала от вземане на решение на основание на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 2015 г., стр. 9).

Обстоятелства, предхождащи спора

2 Ищците са 36 рибари — френски, нидерландски и от Обединеното кралство, и сдружението на малките европейски риболовни предприятия Low Impact Fishers of Europe (LIFE), които извършват риболовната си дейност във водите на Ламанша и Северно море.

3 През март 2021 г., като използват формуляра в приложение IV към Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането на Регламент 2015/1589 (ОВ L 140, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 2, стр. 42), ищците подават жалби до Комисията (наричани по-нататък „жалбите“).

4 В жалбите си ищците изтъкват, на първо място, че нидерландските органи са предоставили разрешения за риболов в нарушение на правилото, съгласно което електроуловът е разрешен само в рамките на максимум 5 % от флотилията от бийм траулери на всяка държава членка, предвидено в Регламент (ЕО) № 850/98 на Съвета от 30 март 1998 година относно опазването на рибните ресурси посредством технически мерки за защита на младите екземпляри морски организми (ОВ L 125, 1998 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 4, стр. 60), заменен с Регламент (ЕС) 2019/1241 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година за опазване на рибните ресурси и защита на морските екосистеми чрез технически мерки, за изменение на регламенти (ЕО) № 1967/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и на регламенти (ЕС) № 1380/2013, (ЕС) 2016/1139, (ЕС) 2018/973, (ЕС) 2019/472 и (ЕС) 2019/1022 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 894/97, (ЕО) № 850/98, (ЕО) № 2549/2000, (ЕО) № 254/2002, (ЕО) № 812/2004 и (ЕО) № 2187/2005 на Съвета (ОВ L 198, 2019 г., стр. 105) (наричано по-нататък „правилото за 5 %“).

5 След това в една част от жалбите, озаглавена „Незаконосъобразни и несъвместими с вътрешния пазар европейски субсидии“, ищците разкриват факта, че от 2007 г. Кралство Нидерландия е предоставяло финансиране за нидерландски бийм траулери, извършващи електроулов, в нарушение именно на правилото за 5 % и на правилата за Европейския фонд за рибарство (ЕФР) и за Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР). Според тях собствениците на такива траулери следователно не можели да ползват финансиране от ЕФР и от ЕФМДР, поради което споменатото финансиране трябвало да се квалифицира като незаконосъобразни и несъвместими с вътрешния пазар държавни помощи.

6 Накрая, в една част от жалбите, озаглавена „Несъвместими с вътрешния пазар държавни помощи“, ищците разкриват съществуването на различни мерки за помощи, предоставяни от Кралство Нидерландия за нидерландски бийм траулери, извършващи електроулов, които превишавали в голяма степен приложимите минимални прагове и при това положение трябвало да бъдат квалифицирани като държавни помощи.

7 С писмо от 16 април 2021 г. генерална дирекция (ГД) „Конкуренция“ на Комисията отговаря на ищците, като посочва, че от жалбите се установява, че разкритото финансиране попада в рамките на ЕФР или на ЕФМДР и че когато дадена мярка е финансирана от ЕФР или от ЕФМДР, правилата за тези фондове имат предимство пред правилата в областта на държавните помощи. Според тази генерална дирекция, след като тези жалби повдигали въпроси относно правилата за общата политика в областта на рибарството (ОПОР), разглеждането им трябвало да продължи по реда на специфичните процедури, спадащи към ОПОР, а не според правилата в областта на държавните помощи. Затова ГД „Конкуренция“ съветва ищците да адресират тези жалби до компетентната служба на Комисията, а именно ГД „Морско дело и рибарство“.

8 С писмо от 4 август 2021 г. ищците изтъкват по същество, че специфичните механизми във връзка с ЕФР и с ЕФМДР не изключват нито приложимостта на правилата в областта на държавните помощи, нито възможността за подаване на жалба на основание на Регламент 2015/1589. В това отношение те се позовават на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 година за Европейския фонд за рибарство ЕФР (ОВ L 223, 2006 г. стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 4, том 9, стр. 224, наричан по-нататък „Регламентът ЕФР“), приложим за периода на програмиране 2007—2013 г., и на член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, 2014 г., стр. 1, наричан по-нататък „Регламентът ЕФМДР“), приложим за периода на програмиране 2014—2020 г., въз основа на които според тях финансирането, предоставено в нарушение на Регламент ЕФР или на Регламент ЕФМДР, трябвало да бъде разгледано с оглед на правилата в областта на държавните помощи. Поради това Комисията трябвало да установи кои са инструментите, с които е предоставено финансирането, независимо дали става въпрос за ЕФР или за ЕФМДР, или за други инструменти и въз основа на това да определи финансирането, което трябвало да се счита за държавна помощ, тъй като не попадало в рамките на ЕФР или на ЕФМДР.

9 С писмо от 22 ноември 2021 г., като приема, че Кралство Нидерландия е разрешило да се извършва електроулов в разрез с условията, предвидени в Регламент № 850/98, ГД „Конкуренция“ посочва, че не може да се установи никаква връзка между осъществяваното в рамките на ЕФР и на ЕФМДР финансиране и извършването на този риболов. Тя заключава, че не вижда елемент на потенциално незаконосъобразна държавна помощ, която да се нуждае от по-задълбочено разглеждане.

10 С писмо от 4 април 2022 г. в седем приложения към него ищците представят допълнителна информация, съдържаща по-специално списъци на нидерландските бийм траулери, извършващи електроулов, които са се възползвали от финансиране от ЕФР и от ЕФМДР според различни документи и части от преписки относно финансирането, предоставено в

рамките на тези фондове. Те разкриват също съществуването на програма за инвестиционни помощи, финансирана изцяло от нидерландската държава, чиято цел била да бъдат оборудвани пет бийм траулера, извършващи такъв риболов.

11 С писмо от 9 септември 2022 г. ГД „Конкуренция“ обяснява, че въз основа на предадената от ищците на 4 април 2022 г. допълнителна информация отново е разгледала подробно финансирането на нидерландските бийм траулери, извършващи електроулов, че е стигнала до извода, че няма никакво нарушение на правилата относно ЕФР и ЕФМДР и че въз основа на това тя не вижда никакви елементи, представляващи потенциално незаконосъобразна държавна помощ, която да се нуждае от по-задълбочено разглеждане.

12 С писмо от 8 ноември 2022 г. ищците приканват Комисията, в съответствие с член 265, втора алинея ДФЕС, както и с Регламент 2015/1589, по-специално с членове 4, 12 и 15 от него, в отговор на жалбите да приеме решение по член 4 от посочения регламент (наричано по-нататък „поканата за предприемане на действия“).

13 С писмо от 14 февруари 2023 г., озаглавено „Писма за предстоящо приключване до жалбоподателите, с което се уведомяват, че службите на Комисията имат намерение да прекратят преписката“, Комисията уведомява ищците, че е приключила разглеждането на жалбите.

14 В това отношение Комисията първо посочва, че не смята да предложи да бъде образувана „процедура за нарушение поради неспазване на правото на Съюза от [Кралство Нидерландия]“. Второ, тя обяснява, че отново е разгледала подробно финансирането за нидерландските бийм траулери, извършващи електроулов, с оглед на представената от ищците на 4 април 2022 г. допълнителна информация и е заключила, че няма нарушение на приложимите по отношение на ЕФР и на ЕФМДР правила. Въз основа на това тя уведомява ищците за намерението си да прекрати преписката, като същевременно ги приканва, ако разполагат с нова информация, която може да бъде релевантна за преразглеждането на преписката, да влязат във връзка с нея в срок от четири седмици — срок, след който преписката можело да бъде прекратена.

Искания на страните

15 Ищците по същество молят Общия съд:

– да установи, че Комисията незаконосъобразно се е въздържала за приеме решение на основание на Регламент 2015/1589,

– да разпореди на Комисията в срок от два месеца да вземе решение на основание на посочения регламент,

– да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

16 Комисията моли Общия съд:

– да отхвърли иска като недопустим,

– при условията на евентуалност, да отхвърли иска като неоснователен,

– да осъди ищците да заплатят съдебните разноски.

От правна страна

17 В подкрепа на иска ищците изтъкват, че в съответствие с член 12, параграф 1, втора алинея и член 15, параграф 1 от Регламент 2015/1589 Комисията е била длъжна, от една страна, да разгледа в разумен срок и с необходимата грижа цялата информация, която ѝ е предоставена в жалбите, както и в последващите контакти между тях, в които те са разкрили съществуването на различни мерки за помощ, и от друга страна, да приеме окончателно решение на основание член 4, параграфи 2, 3 или 4 от този регламент, като изрази ясно становището си по този въпрос.

18 В частност, според ищците Комисията неправилно е приела, че финансирането, предоставено в рамките на ЕФР и на ЕФМДР за нидерландските бийм траулери, извършващи електроулов, е освободено въз основа на член 7 от Регламент ЕФР и на член 8 от Регламент ЕФМДР от прилагането на правилата в областта на държавните помощи. Всъщност те считат, че ако има съмнение относно факта, че такова финансиране е било осъществено извън или в нарушение на правилата, регламентиращи споменатите фондове, то би трябвало да бъде квалифицирано като държавна помощ, така че Комисията да бъде длъжна да пристъпи към разглеждането му на основание Регламент 2015/1589.

19 Като главно искане Комисията повдига възражение за недопустимост на иска в съответствие с член 265, втора алинея ДФЕС, по-специално поради това че тя се е произнесла по отношение на жалбите, преди да бъде предявен настоящият иск. При условията на евентуалност тя оспорва основателността на посочения иск.

По допустимостта на иска

20 Комисията счита, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. тя се е произнесла ясно и окончателно по поканата за предприемане на действия, поради което настоящият иск е недопустим. Според нея, ако бъде прочетена едновременно цялата кореспонденция, която е разменила с ищците, се установява, че по същество тя е считала, че не е компетентна да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589, тъй като съгласно член 42 ДФЕС, член 7 от Регламент ЕФР и член 8 от Регламент ЕФМДР членове 107—109 ДФЕС били неприложими по отношение на плащанията, осъществени от държавите членки в рамките на ЕФР или на ЕФМДР.

21 Ищците възразяват, първо, че в писмото на Комисията от 14 февруари 2023 г. тя не се е произнесла по поканата за предприемане на действия. Според тях в това писмо Комисията дори не споменава тяхното искане за приемане на решение на основание член 4 от Регламент 2015/1589, нито указва, че не се счита за компетентна да приеме такова решение. Второ, те изтъкват, че дори да се предположи, че това писмо трябва да се разбира в смисъл, че в него Комисията се произнася относно споменатата покана, това произнасяне не било изразено ясно и окончателно. Те считат, от една страна, че като посочва във въпросното писмо, че не предвижда да открие „процедура за нарушение поради неспазване на правото на Съюза от [Кралство Нидерландия]“, Комисията не се произнася по съдържащото се в тази покана искане, с което не се цели тя да бъде поканена да открие такава процедура. Те поддържат, от друга страна, че в посоченото писмо Комисията е използвала неясни и прогностични изрази, доколкото тя само посочвала, че не „предвижда“ да предприеме

действия по жалбите, че има „намерение“ да прекрати преписката и че ги кани да „влязат във връзка“ с нея, ако разполагат с „нова информация, която може да бъде релевантна за преразглеждането на преписката“, и че ако няма такава информация, „би могло“ преписката да бъде прекратена.

22 Според съдебната практика член 265 ДФЕС се отнася до пропуска да се вземе решение или да се произнесе, а не до приемането на акт, който е различен от желания или считан за необходим от заинтересованото лице (решения от 13 юли 1971 г., Deutscher Komponistenverband/Комисия, 8/71, EU:C:1971:82, т. 2, и от 24 ноември 1992 г., Buckl и др./Комисия, C-15/91 и C-108/91, EU:C:1992:454, т. 17). Затова следва да се приеме, че не е налице неправомерно бездействие на институцията, не само когато приема акт, с който уважава искането на ищеца, но също и когато отказва да приеме този акт и отговаря на отправеното до нея искане, като посочва причините, поради които счита, че не следва да приеме този акт или че не е компетентна да направи това (определения от 21 декември 2021 г., Finiconsult/Комисия, T-504/21, непубликувано, EU:T:2021:948, т. 6, и от 1 февруари 2023 г., NO/Комисия, T-708/21, непубликувано, EU:T:2023:49, т. 56).

23 При това положение условията за допустимост на иска за установяване на неправомерно бездействие, определени в член 265 ДФЕС, не са изпълнени, когато институцията, поканена да действа, се произнася по поканата преди предявяване на иска, а приемането на акт, който е различен от желания или считан за необходим от заинтересованите лица, например надлежно мотивиран отказ да се предприемат действия в съответствие с поканата, представлява произнасяне, което слага край на неправомерното бездействие (вж. решение от 24 март 2022 г., Wagenknecht/Комисия, C-130/21 P, EU:C:2022:226, т. 31 и цитираната съдебна практика).

24 Освен това, произнасянето по смисъла на член 265, втора алинея ДФЕС трябва да закрепва ясната и окончателна позиция на съответната институция във връзка с искането на ищеца (решение от 24 март 2022 г., Wagenknecht/Комисия, C-130/21 P, EU:C:2022:226, т. 33).

25 В случая следва да се отбележи, че в различни части на жалбите ищците разкриват, от една страна, съществуването на „неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар европейски помощи“, предоставени в рамките на ЕФР и на ЕФМДР за нидерландските бийм траулери, извършващи електроулов, в нарушение по-специално на правилото за 5 % (наричано по-нататък „разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР“), и от друга страна, „национални субсидии“, предоставени от Кралство Нидерландия в полза на посочените траулери, които трябвало да бъдат квалифицирани като държавни помощи (наричани по-нататък „разкритите национални помощи“).

26 Освен това в писмото си от 4 април 2022 г. ищците представили на Комисията допълнителна информация, както относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, така и относно разкритите национални помощи.

27 В поканата към Комисията за предприемане на действия, като се позовават по-специално на жалбите и на приложената към тях информация и на допълнителната информация, предадена на Комисията с писмото им от 4 април 2022 г., както и на седемте приложения към него, които според тях предоставяли конкретни доказателства за съществуването на държавни помощи, ищците са поканили Комисията в съответствие с член 265, втора алинея ДФЕС, както и с Регламент 2015/1589, и по-специално с членове 4, 12 и 15 от него, да приеме решение на основание член 4 от посочения регламент.

28 При тези обстоятелства следва да са провери дали Комисията се е произнесла ясно и окончателно преди предявяването на иска по всички мерки, разкрити в жалбите и в писмото на ищците от 4 април 2022 г., а именно, от една страна, по разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, и от друга страна, по разкритите национални помощи.

По наличието на произнасяне по разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР

29 В жалбите, както и в последващата кореспонденция с Комисията, ищците изтъкват по същество, че разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР не съответствало на правилата, регламентиращи тези фондове, тъй като сумите били изплатени в нарушение на правилото за 5 %, и поради това несъответствие посоченото финансиране трябвало да се квалифицира като държавна помощ и да бъде подложено на разглеждане на основание на Регламент 2015/1589. В поканата към Комисията за предприемане на действия, като се позовават по-специално на посочените жалби и на писмото си от 4 април 2022 г., ищците я приканват да приеме решение на основание на член 4 от посочения регламент.

30 В това отношение при контактите си с ищците Комисията посочва по същество, че счита, от една страна, че не е компетентна на основание на Регламент 2015/1589 да приеме решение относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР и от друга страна, че посоченото финансиране не нарушава правилата относно ЕФР и относно ЕФМДР.

31 Така в писмото си от 16 април 2021 г. Комисията посочва, че според нея правилата, приложими в областта на ОПОР, особено правилата относно ЕФР и ЕФМДР, имат предимство пред тези в областта на държавните помощи, тъй като Регламентите ЕФР и ЕФМДР предвиждат специфични контролни механизми, по силата на които държавите членки са длъжни да възстановят направените недължими плащания в рамките на посочените фондове, и при това положение проверката на съответствието на разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР трябвало да продължи съгласно специфичните процедури, предвидени в тези регламенти, а не съгласно процедурите, приложими в областта на държавните помощи.

32 Освен това в писмата си от 22 ноември 2021 г. и от 9 септември 2022 г. Комисията излага причините, поради които според нея разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР не нарушава Регламентите ЕФР и ЕФМДР. В това отношение в писмото от 14 февруари 2023 г. са възпроизведени по същество същите мотиви, както изложените в писмото от 9 септември 2022 г.

33 Вярно е, както отбелязват ищците, че в писмото си от 14 февруари 2023 г., разгледано отделно, Комисията не е отказала изрично да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589, нито е посочила, че не е компетентна да приеме такова решение, що се отнася до разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

34 При все това писмото от 14 февруари 2023 г. трябва да се разглежда в светлината на осъществените преди него контакти. Всъщност, от една страна, в това писмо Комисията се позовава на писмата си от 22 ноември 2021 г. и от 9 септември 2022 г. От друга страна, от съдебната практика се установява, че за целите на проверката на съществуването на произнасяне и на неговия ясен и окончателен характер е позволено да се държи сметка за контактите, осъществени между ищците и Комисията, които предхождат произнасянето

(вж. в този смисъл определения от 16 юни 2020 г., CJ/Съд на Европейския съюз, C-634/19 P, непубликувано, EU:C:2020:474, т. 30 и 31, и от 1 февруари 2023 г., NO/Комисия, T-708/21, непубликувано, EU:T:2023:49, т. 71 и 72).

35 Така при обстоятелствата в случая следва да се приеме, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията по същество е потвърдила ясно изразеното преди това становище, от една страна, че тя не е компетентна да приеме решение относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР на основание на Регламент 2015/1589, и от друга страна, че споменатото финансиране не нарушава правилата относно ЕФР и ЕФМДР, и че въз основа на това е решила да приключи разглеждането на жалбите, както съобщава в същото писмо.

36 Според цитираната в точка 22 по-горе съдебна практика обаче съответната институция не е в положение на неправомерно бездействие, когато отказва да приеме искането решение и отговаря на отправеното до нея искане, като посочва причините, поради които тя счита, че не е компетентна да направи това, което се иска от нея.

37 Фактът, че това произнасяне не удовлетворява ищците, е ирелевантен в това отношение, тъй като член 265 ДФЕС визира неправомерното бездействие чрез въздържане от приемане на решение или липса на произнасяне, а не приемането на акт, който е различен от желания или считан за необходим от тази страна (вж. в този смисъл определения от 13 декември 2000 г., Sodima/Комисия, C-44/00 P, EU:C:2000:686, т. 83, и от 6 април 2017 г., Brancheforeningen for Regulerkraft i Danmark/Комисия, T-203/16, непубликувано, EU:T:2017:279, т. 22).

38 Също така в случая е без значение фактът, на който наблягат ищците, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията е посочила, че не смята да предложи откриване на „процедура за нарушение поради неспазване на правото на Съюза от [Кралство Нидерландия]“, въпреки че в поканата за предприемане на действия ищците не я били приканили да направи това, като се има предвид, че в други пасажи от споменатото писмо, разглеждани във връзка с предхождащите го контакти, Комисията се е произнесла ясно по искането за приемане на решение на основание на Регламент 2015/1589, що се отнася до разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

39 От това следва, че Комисията се е произнесла по смисъла на член 265 ДФЕС преди предявяването на иска относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

40 Доводите на ищците, с които целят да докажат, че спорното произнасяне не е било ясно и окончателно, също следва да се отхвърлят.

41 Всъщност, що се отнася до яснотата на спорното произнасяне, от точки 7, 31 и 35 по-горе се установява, че Комисията ясно е посочила, че не е считала, че е компетентна да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589, що се отнася до разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР. Следва освен това да се отбележи, че както се установява от писмото им от 4 август 2021 г., ищците наистина са разбрали, че Комисията е считала, че не е компетентна да приеме такова решение. За това свидетелства фактът, че предметът на това писмо е относно „[о]тхвърляне на компетентност по отношение на депозираните през март 2021 г. жалби относно неправомерна държавна помощ или неправилно използване на помощ в полза на електроулов“ и фактът, че в същото писмо ищците излагат мотивите, поради които те считат, че така изразеното от Комисията становище е неправилно. Следователно яснотата на произнасянето на Комисията не би могла да бъде оспорена.

42 Колкото до окончателния характер на спорното произнасяне, вярно е, както посочват ищците, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията ги уведомява за „намерението“ си да прекрати преписката и ги приканва да ѝ съобщят „нова информация, която може да бъде релевантна за преразглеждането на преписката [им]“, като при липса на такава „можело“ преписката да бъде прекратена.

43 Това обаче не се отразява на факта, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията посочва, че е приключила разглеждането на жалбите. Така от това писмо се установява, че тя си е изградила окончателно становище относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

44 При това положение само фактът, че Комисията е дала на ищците последна възможност да представят, ако разполагат с такава, допълнителна информация, която би могла да обоснове „преразглеждането“ на преписката, не поставя под въпрос изложеното по-горе, тъй като Комисията ясно посочва в писмото си от 14 февруари 2023 г., че е приключила разглеждането на жалбите и е изложила окончателния си анализ, що се отнася до разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

45 Всъщност съгласно съдебната практика, съдържащото се в писмо на Комисията обяснение, че ищецът е помолен да счита, че размяната на писма с Комисията е приключила, „освен ако няма нови обстоятелства“, не отнема само по себе си ясния и окончателен характер на изразената от нея позиция (вж. в този смисъл решение от 30 септември 2003 г., Fiocchi munizioni/Комисия, T-26/01, EU:T:2003:248, т. 76 и 78).

46 Освен това и при всяко положение е безспорно, че след писмото от 14 февруари 2023 г. ищците не са предоставили на Комисията никаква нова информация и при това положение те не са могли да очакват каквото и да е преразглеждане от страна на Комисията на нейното становище.

47 При тези обстоятелства следва да се отхвърлят доводите на ищците, целящи да се оспори окончателният характер на произнасянето на Комисията по разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

48 Поради това следва да се приеме, че писмото от 14 февруари 2023 г., независимо дали е обосновано, трябва да се счита за ясно и окончателно произнасяне на Комисията по разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, в отговор на поканата за предприемане на действия.

49 При това положение искът за установяване на неправомерно бездействие трябва да се обяви за недопустим, доколкото с него се цели да се установи неправомерно бездействие на Комисията с това, че се е въздържала от вземане на решение на основание на Регламент 2015/1589 относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

По наличието на произнасяне относно разкритите национални помощи

50 Както беше отбелязано в точки 6 и 25 по-горе, освен относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, в отделна част от жалбите си ищците сезират Комисията и относно съществуването на няколко разкрити национални помощи. Във връзка с това те

изброяват пет предоставени от нидерландските власти мерки за помощи, чийто размер според тях варира между 880 000 евро и 74 милиона евро, и препращат към различни източници, свидетелстващи, пак според тях, за съществуването на споменатите мерки.

51 В писмото си от 16 април 2021 г. Комисията посочва, че от жалбите се установява, че разкритите в тях мерки попадат „в рамките било на [ЕФР], било на [ЕФМДР]“. Затова и както впрочем го потвърждава в съдебното заседание, тя тълкува тези жалби като отнасящи се само до разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР.

52 По този начин обаче Комисията е направила частичен прочит на жалбите и така в писмото си от 16 април 2021 г. е пропуснала да се произнесе по частта от тези жалби, която се отнася до разкритите национални помощи.

53 След това в писмото си от 4 август 2021 г. ищците изтъкват по-специално, че Комисията е имала за задача да идентифицира инструментите, чрез които било предоставено спорното финансиране, „независимо дали става въпрос за ЕФР и за ЕФМДР или за други инструменти“, да определи въз основа на това тези, които следвало да се считат за държавни помощи, тъй като те не попадали в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, и да пристъпи към разглеждане на тяхната съвместимост с вътрешния пазар.

54 В писмото си от 4 април 2022 г. ищците излагат също и допълнителна информация, като разкриват в точка VI от това писмо съществуването на програма за инвестиционни помощи, финансирана изцяло от нидерландската държава, чиято цел била да бъдат оборудвани пет плавателни съда с електрически бийм трал. В това отношение те се позовават на писмо на министъра на икономиката, на селското стопанство и на иновациите от 25 май 2011 г., адресирано до долната камара на генералните щати на Кралство Нидерландия, от което се установявало, че според нидерландските власти Регламент ЕФР не разрешавал предоставянето на финансиране за инвестиции в електрически трал и поради тази причина посочената програма била финансирана изцяло с държавни помощи. Това писмо било включено като приложение VI към писмото на ищците от 4 април 2022 г.

55 Накрая в поканата до Комисията за предприемане на действия ищците препращат конкретно към информацията в жалбите, както и към различни други доказателства, предадени ѝ с писмото им от 4 април 2022 г. и седемте приложения към него, които според тях съдържали конкретни доказателства за съществуването на държавни помощи. Както се установява от точки 50 и 54 по-горе, в тази информация и в тези доказателства фигурирали разкритите национални помощи. Така в посочената покана били ясно посочени всички мерки, разкрити в споменатите жалби и в това писмо, включително разкритите национални помощи.

56 В писмото си от 9 септември 2022 г., с което отговаря на допълнителната информация, предадена от ищците на 4 април 2022 г., и в писмото си от 14 февруари 2023 г., с което отговаря на поканата за предприемане на действия, Комисията обаче нито споменава разкритите национални помощи, нито изразява мнение в това отношение.

57 Всъщност, макар в писмата си от 9 септември 2022 г. и от 14 февруари 2023 г., Комисията да посочва, че „отново подробно е разгледала финансирането на нидерландските плавателни съдове въз основа на информацията, предадена [от ищците] на 4 април 2022 г.“, тя се е ограничила да анализира приложимите по отношение на ЕФР и на ЕФМДР правила,

въпреки че според ищците разкритите национални помощи били предоставени извън тези фондове и били финансирани изцяло от нидерландската държава. Така доводите, изложени от Комисията в посочените писма, не се отнасяли до разкритите национални помощи.

58 Поради това трябва да се приеме, че нито в писмото си от 14 февруари 2023 г., нито в предходните контакти с ищците, Комисията се е произнесла по разкритите национални помощи. Ако обаче институция, поканена да действа, вземе становище по една част от поканата за предприемане на действия и пропусне да се произнесе по друга част, искът е допустим по отношение на последната посочена част (вж. в този смисъл решение от 24 януари 1995 г., Ladbroke Racing/Комисия, T-74/92, EU:T:1995:10, т. 54—63).

59 В отговора си на процесуално организационно действие и в съдебното заседание Комисията изтъква, че предоставената от Кралство Нидерландия помощ за пет бийм траулера, за да финансира оборудването им като траулери за електроулов, разкрита в жалбите, както и в писмото на ищците от 4 април 2022 г., в действителност е част от съществуваща схема за помощи SA.24076 N/2007 — Нидерландия — Помощи за инвестиции в риболовни плавателни съдове с трал, свързан с електрически импулсен ток, разрешена с решение от 17 март 2008 г. (ОВ C 246, 2008 г., стр. 1).

60 Налага се обаче да се отбележи, както впрочем Комисията приема в съдебното заседание, че при размяната на кореспонденция с ищците, тя в нито един момент не е посочила, че е смятала помощта, посочена по-горе в точка 59, в действителност за съществуваща вече разрешена помощ и поради това тя не е предвиждала да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589. Напротив, както потвърждава Комисията в отговора на процесуално организационно действие, тя е приела, че предмет на жалбите било само разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, а не разкритите национални помощи, които при това според ищците били предоставени извън тази рамка. Както обаче се установява от точки 6, 26 и 51—53 по-горе, това становище е резултат на частичен прочит на посочените жалби, поради което Комисията е пропуснала да разгледа една част от разкритите в тях мерки.

61 Освен това и при всяко положение споменатата по-горе в точка 59 помощ е само една от разкритите в жалбите национални помощи, така че доводът на Комисията, изложен за първи път в настоящото производство, се отнася само за една от тях.

62 Не може да се приеме и доводът на Комисията, повдигнат при условията на евентуалност, че писмото ѝ от 14 февруари 2023 г. трябва да се счита за писмо „за предстоящо приключване“, изпратено на ищците на основание на член 24, параграф 2, втора алинея от Регламент 2015/1589, и представлява ясно и окончателно произнасяне по смисъла на член 265 ДФЕС.

63 Всъщност се налага изводът, че, от една страна, в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията не се е основала на член 24, параграф 2, втора алинея от Регламент 2015/1589.

64 От друга страна, Комисията не може да твърди едновременно, че не е била компетентна да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589 в отговор на жалбите, с които е била сезирана, но че, при условията на евентуалност, писмото ѝ от 14 февруари 2023 г. трябвало все пак да се счита за писмо, основаващо се на член 24, параграф 2, втора алинея от посочения регламент.

65 Накрая, обстоятелството, че в писмото си от 14 февруари 2023 г. Комисията обяснява, че е приключила разглеждането на жалбите и че има намерение да прекрати преписката, не означава, че тя се е произнесла по всички мерки, разкрити в тях и в писмото на ищците от 4 април 2022 г., що се отнася до разкритите национални помощи. Всъщност при многобройните си контакти с ищците, Комисията в нито един момент не е споменала и още по-малко анализирала разкритите национални помощи. Напротив, всички съображения, които е изложила в кореспонденцията си с ищците, са относно разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР. Тези съображения обаче нямат връзка с разкритите национални помощи, които според ищците били предоставени извън посочените фондове и били финансирани изцяло от нидерландската държава. Поради това от посочените съображения не може да се изведе някакво произнасяне от страна на Комисията в това отношение.

66 От това следва, че що се отнася до разкритите национални помощи, Комисията не се е произнесла ясно и окончателно по смисъла на член 265 ДФЕС по поканата за предприемане на действия.

67 При това положение искът следва да се обяви за допустим в частта, с която се иска установяване на неправомерно бездействие от страна на Комисията във връзка с въздържането ѝ от действия на основание на Регламент 2015/1589, що се отнася до разкритите национални помощи.

По същество

68 При произнасянето по основателността на искането за установяване на неправомерно бездействие трябва да се провери дали към момента на поканата за предприемане на действия до Комисията по смисъла на член 265 ДФЕС последната е била длъжна да предприеме действия (вж. решение от 21 декември 2022 г., Ekobulkos/Комисия, T-702/21, EU:T:2022:842, т. 27 и цитираната съдебна практика).

69 В областта на държавните помощи случаите, в които Комисията е длъжна да предприеме действия по отношение на неправомерни или несъвместими с вътрешния пазар помощи, са уредени в Регламент 2015/1589 (решение от 21 декември 2022 г., Ekobulkos/Комисия, T-702/21, EU:T:2022:842, т. 28).

70 Член 12, параграф 1, втора алинея от Регламент 2015/1589 предвижда по-специално, че Комисията разглежда без ненужно забавяне всяка жалба, подадена от всяка заинтересована страна съгласно член 24, параграф 2. Тази разпоредба относно правата на заинтересованите страни предвижда по-специално, че ако изтъкнатите от заинтересованата страна факти и правни доводи не са достатъчни, за да се установи след разглеждане prima facie съществуването на неправомерна помощ или на неправилно използване на помощ, Комисията информира за това заинтересованата страна и я кани да предостави коментари в рамките на посочен срок, който обикновено не надхвърля един месец. Ако заинтересованата страна не успее да представи становището си в рамките на посочения срок, се смята, че жалбата е била оттеглена (решение от 21 декември 2022 г., Ekobulkos/Комисия, T-702/21, EU:T:2022:842, т. 29).

71 Член 15, параграф 1, първо изречение от Регламент 2015/1589 предвижда, че разглеждането на възможна неправомерна помощ завършва с решение съгласно член 4, параграфи 2, 3 или 4 от посочения регламент, съгласно който Комисията разглежда уведомлението веднага

след получаването му и взема или решение, с което констатира, че мярката не представлява помощ, или решение да не повдига възражения, ако не са възникнали съмнения относно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар, или решение за започване на официална процедура по разследване, ако са възникнали съмнения относно съвместимостта на мярката с вътрешния пазар (решение от 21 декември 2022 г., Ekobulkos/Комисия, T-702/21, EU:T:2022:842, т. 30).

72 Следователно трябва да се провери дали в случая Комисията е била сезирана с жалба или е получила информация относно помощ, за която се твърди, че е неправомерна или несъвместима с вътрешния пазар, при което положение е трябвало да предприеме действия или да вземе решения, въз основа на член 12, параграф 1, втора алинея от Регламент 2015/1589 или на член 15, параграф 1, първо изречение от същия регламент (вж. в този смисъл решения от 29 септември 2011 г., Ryanair/Комисия, T-442/07, непубликувано, EU:T:2011:547, т. 37, и от 21 декември 2022 г., Ekobulkos/Комисия, T-702/21, EU:T:2022:842, т. 31).

73 В случая, както беше установено по-горе в точки 3—6, Комисията е била сезирана с жалби, депозирани като е използван формулярът, съдържащ се в приложение IV към Регламент № 794/2004, които се отнасят по-специално до няколко разкрити национални помощи. Впрочем, както беше отбелязано в точка 10 по-горе, ищците са представили допълнителна информация в тяхното писмо от 4 април 2022 г.

74 В това отношение следва да се уточни, че Комисията не оспорва, че е била компетентна да провери на основание на Регламент 2015/1589 дали разкритите национални помощи представляват държавни помощи, както и евентуално тяхната законосъобразност и съвместимостта им с вътрешния пазар. Също така, ако при тази проверка Комисията трябваше евентуално да приеме, че тези помощи или някои от тях представляват съществуващи помощи по смисъла на член 1, буква б) от посочения регламент, тя е била длъжна да уведоми ищците за това, като им укаже в съответствие с член 24, параграф 2 от същия регламент, че по тази причина фактите и правните въпроси, изтъкнати от тях, не предоставят достатъчни основания да се покаже въз основа на prima facie разглеждане съществуването на неправомерна помощ или на неправилно използване на помощ.

75 При това положение, след като е била надлежно сезирана с жалби, уведомяващи я за съществуването на помощи, за които се предполага, че са неправомерни, или за неправилно използване на такива помощи, Комисията е била длъжна да предприеме действия в съответствие с член 12, параграф 1, втора алинея, с член 15, параграф 1 и с член 24, параграф 2 от Регламент 2015/1589. Това разглеждане е трябвало да накара Комисията обаче да предприеме едно от предвидените в посочените по-горе разпоредби действия или да приеме решение на основание на тези разпоредби (вж. в този смисъл решение от 29 септември 2011 г., Ryanair/Комисия, T-442/07, непубликувано, EU:T:2011:547, т. 67).

76 След като обаче не е предприела никакви действия по отношение на разкритите национални помощи, а още по-малко е приела решение на основание на Регламент 2015/1589, въпреки че е била длъжна да направи това, с изтичането на срока от два месеца от поканата за предприемане на действия Комисията се е оказала в положение на неправомерно бездействие.

77 От това следва, че оплакванията на ищците, с които искат да установят, че Комисията не е изпълнила задължението си за предприемане на действия на основание на Регламент 2015/1589 са основателни, що се отнася до разкритите национални помощи.

78 От всичко изложено по-горе следва, че искът трябва да се отхвърли като недопустим, що се отнася до искането за установяване на неправомерно бездействие от страна на Комисията във връзка с разкритото финансиране в рамките на ЕФР и на ЕФМДР, и трябва да се уважи, що се отнася до искането за установяване на неправомерно бездействие от страна на Комисията във връзка с разкритите национални помощи.

79 Накрая, що се отнася до втората част от искането на ищците, Общият съд да разпореди на Комисията в срок от два месеца да приеме решение на основание на Регламент 2015/1589, следва да се припомни, че в производствата по исковете на основание на членове 263 и 265 ДФЕС Съдът на Европейския съюз не е компетентен да постановява разпореждания по отношение на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза. Всъщност съответната институция трябва да предприеме мерките, които предполага изпълнението на постановеното решение, както в рамките на производство по жалба за отмяна, така и на производство за неправомерно бездействие (вж. определения от 9 юли 2012 г., Pigui/Комисия, T-382/11, непубликувано, EU:T:2012:350, т. 29 и цитираната съдебна практика, и от 13 април 2022 г., Alauzun и др./Комисия, T-695/21, непубликувано, EU:T:2022:233, т. 51 и цитираната съдебна практика). Следователно втората част на искането на ищците трябва да се отхвърли, тъй като Общият съд не е компетентен да се произнесе по нея.

По съдебните разноски

80 Съгласно член 134, параграф 3 от Процедурния правилник Общият съд може да разпредели съдебните разноски или да реши всяка страна да понесе направените от нея разноски, ако всяка от страните е загубила по едно или повече от предявените основания.

81 В случая, тъй като всяка от страните е загубила делото по едно или повече от предявените основания, Общият съд счита, че с оглед на обстоятелствата по случая справедливото решение ще бъде всяка страна да понесе направените от нея съдебни разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (осми разширен състав)

реши:

1) **Европейската комисия не е изпълнила задълженията си по Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като се е въздържала да предприеме действия на основание на този регламент, що се отнася до предполагаемите държавни помощи, посочени в точка 6, буква а) под заглавието „Държавни помощи, несъвместими с вътрешния пазар“ от жалбите на ищците, както и в точка VI от писмото им от 4 април 2022 г.**

2) **Отхвърля иска в останалата му част.**

3) Всяка от страните понася направените от нея съдебни разноски.

Papasavvas Корнезов De Baere

Petrlík Kingston

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 13 ноември 2024 година.

Подписи